

ಬೆಳೆ: ಬದನೆಕಾಯಿ

ಮುಖ್ಯ ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ರೋಗನಾಶಕಗಳು (ಮಿ.ಲೀ./ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ)	ಎಕರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ (ಪ್ರತಿ ಸಿಂಪಡಣೆಗೆ)	ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ / ವಿವರ
ಬೂದಿ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಪುಡಿ ಕಾಣುವುದು. ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗುವುದು.	3 ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಗಂಧಕ (ಉದಾ: 80) 1 ಗ್ರಾಂ ಬೆನೋಮಿಲ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯು.ಪಿ. 1 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಮ್	600 ಗ್ರಾಂ 200 ಗ್ರಾಂ 200 ಗ್ರಾಂ	ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು . 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮರು ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 180-210 ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.
ಮಡಿಯುವಳಿ / ಸೊಗಡು ಸಾಯುವ ರೋಗ	ಗಿಡಗಳ ಕಾಂಡ ಕಪ್ಪಾಗುವುದು, ಎಲೆಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದು.	3 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಾಲಾಕ್ಸಿಲ್ ಎಂ.ಝಡ್. 5 ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಾಲಾಕ್ಸಿಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 2 ಗ್ರಾಂ ಹೆಕ್ಸಾಕೋನಾಜೋಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್	200 ಗ್ರಾಂ 200 ಗ್ರಾಂ	ಬಿತ್ತನೆಗೂ ಮುನ್ನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ 400-500 ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡ ರ್ಮಾ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ರೋಗ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು . ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ 100 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು .
ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಸಣ್ಣ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಕಂದು ಅಥವಾ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ	2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯು.ಪಿ. 2 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಲೋರೋಥಾಲೋನಿ ಲ್ 70 ಡಬ್ಲ್ಯು.ಪಿ.	400 ಗ್ರಾಂ 400 ಗ್ರಾಂ	ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು .

	ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.			
ದುಂಬಾಳು ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು	0.5 ಗ್ರಾಂ ಸ್ಟ್ರೆಪ್ಟೋಮೈಸಿನ್ ಸಲ್ಫೇಟ್ 3 ಗ್ರಾಂ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್	100 ಗ್ರಾಂ 600 ಗ್ರಾಂ	ಎಕರೆಗೆ 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಣ ಮಾಡಿ 20 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು .
ಫೈಟೋಪ್ಲೋರಾ ಎಲೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಚುಕ್ಕೆಗಳು, ನಂತರ ಕೊಳೆ ಉಂಟಾಗುವುದು.	1.7 ಮಿ.ಲೀ. ಟ್ರೈಫಾಕ್ಸಿಸೋಪ್ರಿಮಿನ್	425 ಮಿ.ಲೀ.	ರೋಗ ಕಂಡು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು . ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 200 ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.
ಕಾಯಿ ಕೊಳೆಯುವ ರೋಗ	ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು	2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕ್ರೋಜಿನ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯು.ಪಿ.		ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು . 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮರು ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 200 ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

ಬೆಳೆ: ಹತ್ತಿ

ರೋಗದ ಹೆಸರು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ರೋಗಕಾರಕಗಳು	1 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾ ಣ	ಏಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾ ಣ	ಉಪಯೋಗಿಸು ವ ಸಮಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ
ಬ್ಲಾಸ್ಟ್ F (ದಂಡಾಸು ಅಂಗಮಾ ರಿ ರೋಗ)	ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಕಲೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಎಲೆ ಒಣಗುತ್ತದೆ.	ಸೆಪ್ಟೋರಿಯಾ ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ರೋಗ	0.5 ಗ್ರಾಂ 0.5 ಗ್ರಾಂ 3 ಗ್ರಾಂ	150 ಗ್ರಾಂ 150 ಗ್ರಾಂ 900 ಗ್ರಾಂ	ಬಿತ್ತಿದ 50, 65 ಮತ್ತು 80 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 300 ಲೀ. ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಒಂದು ಏಕರಿಗೆ 300 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಎಲೆ ಚಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.	ಜೆನೆಸ್ ಪ್ರಭೇದವಾದ ಆಲ್ಟರ್ನೇರಿಯಾ ಪ್ರಭೇದ ಕೊಲೇಟೋಟ್ರಿಚ ಮ್ ಪ್ರಭೇದ ಕಾರಣದಿಂದ	2 ಗ್ರಾಂ 3 ಗ್ರಾಂ 2 ಗ್ರಾಂ 1 ಗ್ರಾಂ	600 ಗ್ರಾಂ 900 ಗ್ರಾಂ 600 ಗ್ರಾಂ 300 ಗ್ರಾಂ	-

ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ

ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳು
ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ರೋಗ	ಸಸಿ 5-6 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾದ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ, ಚಿರುಬು ಬಿಟ್ಟಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡ ಕಾಂಡವನ್ನು ಬಲಹೀನಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಒಣಗುತ್ತವೆ.	ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಂಕ್ ಮತ್ತು ಬೋರಾನ್ ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 5 ಗ್ರಾಂ ಜಿಂಕ್ ಹಾಗೂ 5 ಗ್ರಾಂ ಬೋರಾನ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಅಲ್ಟರ್ನೇರಿಯಾ	ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅವು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಎಲೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಗೆ ತೀವ್ರ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ.	ಅಲ್ಟರ್ನೇರಿಯಾ ರೋಗ ತಡೆಯಲು ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ 1 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕ್‌ಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ 2 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 2-3 ಬಾರಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಕೀಟಗಳಿಂದ ಹಾನಿ (ಸೂಟಿ ಮೊಳೆ)	ಹೊಸ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಒಣಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯ ವೃದ್ಧಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ.	ರೋಗ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ 2 ಗ್ರಾಂ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 10 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಎಲೆ ಚಕ್ಕೆ ರೋಗ (ಜೀವಾಣು)	ಗಾಢ ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅವು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಎಲೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತವೆ.	ಎಲೆ ಚಕ್ಕೆ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ 2 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕ್‌ಜೆಬ್ 3 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 2-3 ಬಾರಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ

ಮುಖ್ಯ ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳು
ಕೊಳೆರೋಗ (ಮಾಡಿ) ಕಾಂಡ ಕೊಳೆ / ಸುಕ್ಕುಕೆ	ಗಿಡದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳು ಮೊದಲು ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಬಳಿಕ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೊಂಬೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಗಿಡವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಣಗಬಹುದು.	ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 3 ಗ್ರಾಂ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಾಲಾಕ್ಸಿಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕ್‌ಜೆಬ್ 72 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 30-45 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಮಿಶ್ರಿತ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.
ಎಲೆ ಚಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಲೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅವು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಎಲೆಗಳು ಒಣಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ.	2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕ್‌ಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಅಲೆ ರೋಗ / ಬುಟ್ಟಿ ಕೊಳೆ (ಆಲ್ಟರ್ನೇರಿಯಾ)	ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಿಡದ ಬುಡ ಹಾಗೂ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ಉದುರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.	ಮಳೆಯ ಮುನ್ನ ಹಾಗೂ ನಂತರ 60 ಸೆಂ.ಮೀ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡೋ ಮಿಶ್ರಣ ಲೇಪಿಸಬೇಕು. 1% ಬೋರ್ಡೋ ಮಿಶ್ರಣ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 15-20 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಹಸಿ ಎಲೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಅಂಚು ಹಸಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನಂತರ ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ.	ಸಮತೋಲನ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗ	ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ಉಂಟಾಗಿ ಗಿಡ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಇಲೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ.	ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ 2 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಯಿಸಬೇಕು.

ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ

ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ರೋಗನಾಶಕಗಳು ಮಿ.ಲಿ./ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ	ಬಳಸುವ ಸಮಯ/ವಿಧಾನ
ಬ್ರೌನ್ ಐ ಲೀಫ್ ಸ್ಪಾಟ್ (Brown Eye Spot)	ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಭಾಗ ಹಗುರವಾಗಿದ್ದು ಸುತ್ತಲೂ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ವಲಯ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಾದರೆ ಎಲೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತವೆ.	0.5 ಮಿಲಿಲೀಟರ್ ಡ್ರಾವಾ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಡೆಮಾರ್ಫ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಥವಾ ಹೆಕ್ಸಾಕ್ಲೋನಜೋಲ್ 1 ಮಿ.ಲಿ. ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು	ಮಳೆ ಆರಂಭವಾದ ನಂತರ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಮಳೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 30-45 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಆಂಥ್ರಾಕ್ನೋಸ್ / ಬೆರಿ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಉದುರುತ್ತವೆ. ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ.	0.5 ಮಿಲಿಲೀಟರ್ ಡ್ರಾವಾ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ	ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ತುಡಿಗೆ ರೋಗ / ಕಾಫಿ ಲೀಫ್ ರಸ್ಟ್	ಸಸಿ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ಪುಡಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಒಣಗಿ ಉದುರುತ್ತವೆ.	2 ಗ್ರಾಂ ಜೈನೇಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕ್ರೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ	ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಟೋಮಾಟೋ ಬೆಳೆ

ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ರೋಗನಾಶಕಗಳು (ಮಿ.ಲಿ./ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ)	ಎಕರಿಗೆ ಮಿ.ಲಿ./ಗ್ರಾಂ	ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ / ಸಮಯ
ಒತ್ತಿ ಮುರಿಗೆಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಸಾಯುವುದು (Damping off)	ಗಿಡಗಳು ಬುಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾಗಿ ಹಾನಿಗೊಂಡು ಕೊಳೆತರೆ. ಗಿಡಗಳು ಕುಸಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ.	3 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಾಲಾಕ್ಸಿಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯಾಪ್ಟಾನ್ ಅಥವಾ 5 ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೊಡರ್ಮಾ	100 ಗ್ರಾಂ	ಬಿತ್ತನೆಯ ನಂತರ 400-500 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸಬೇಕು.
ಎಲೆ ಮುದುರುವ ರೋಗ (Leaf curl)	ಎಲೆಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ, ಮಡಚಿಕೊಂಡು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಿಡವು ಬಲಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ.	0.5 ಮಿ.ಲಿ. ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಪ್ರಿಡ್ 17.8 ಎಸ್.ಎಲ್	15 ಮಿ.ಲಿ.	ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ 40 ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಎಲೆ ಚಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅವು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಎಲೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ.	2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಲೋರೋಥಾಲೋನಿಲ್ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಜೈನೇಬ್	500 ಗ್ರಾಂ	5-8 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಮೊಸಾಯಿಕ್ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು-ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಚಿತ್ತಾರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ.	2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾನೋಝೆಬ್	300 ಗ್ರಾಂ	5 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 150 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಎಲೆ ಸುಡುವ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾದ ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ.	2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್	400 ಗ್ರಾಂ	ಪ್ರತಿ ಎಕರಿಗೆ 200 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಬೇರು ಗಟ್ಟಿ ಜಿಂತೆ ರೋಗ	ಗಿಡದ ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಉಬ್ಬುಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.	ಫೋರೇಟ್ 10 ಜಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಬೋಫ್ಯುರಾನ್ 3 ಜಿ	5-6 ಕೆ.ಜಿ.	ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಹಾಕಬೇಕು.
ಬೂದಿ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ	3 ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಗಂಧಕ	600 ಗ್ರಾಂ / 200 ಮಿ.ಲಿ.	200 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ

	ಬೂದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಪದರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ.	ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲಿ. ಡೈನೋಕೆಪ್ ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲಿ. ಹೆಕ್ಸಾಕೋನಜೋಲ್	/ 100 ಮಿ.ಲಿ.	ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಫ್ಯೂಸೇರಿ ಯಂ ಸಂಕು ರೋಗ	ಗಿಡವು ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಒಣಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ.	2 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್	–	ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಬೆಳೆ: ನೆಲ (ಪaddy)

ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ರೋಗ ನಾಶಕಗಳು	ಪ್ರಮಾಣ (ಮಿ.ಲೀ./ ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ)	ಎಕರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ	ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ / ವಿವರ
ಎಲೆ ಚಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದವಾದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ.	ಟ್ರೈಸೈಕ್ಲಾಜೋಲ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ	0.4 ಗ್ರಾಂ	80 ಗ್ರಾಂ	ರೋಗದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 10-15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಕಾಂಡ ಕೊಳೆ ರೋಗ	ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಗಿಡಗಳು ಬಲಹೀನವಾಗಿ ಕುಸಿಯುತ್ತವೆ.	ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ	1 ಗ್ರಾಂ	200 ಗ್ರಾಂ	ರೋಗ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಯೇ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಶೀಘ್ರ ಬ್ಲೈಟ್ (Sheath blight)	ಎಲೆ ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅವು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.	ಹೆಕ್ಸಾಕ್ಸೋನ ಜೋಲ್ 5 ಇಸಿ	2 ಮಿ.ಲಿ.	400 ಮಿ.ಲಿ.	15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 2 ಬಾರಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಲ್ ಲೀಫ್ ಬ್ಲೈಟ್	ಎಲೆಗಳ ತುದಿಯಿಂದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.	ಸ್ಟ್ರೆಪ್ಟೋಸೈಕ್ಲಿನ್ + ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್	0.4 ಗ್ರಾಂ + 0.4 ಗ್ರಾಂ	80 ಗ್ರಾಂ + 80 ಗ್ರಾಂ	10 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಬ್ಲಾಸ್ಟ್ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಜ್ರಾಕಾರದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ತೀವ್ರ ಹಾನಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಒಣಗುತ್ತದೆ.	ಟ್ರೈಸೈಕ್ಲಾಜೋಲ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ	0.6 ಗ್ರಾಂ	120 ಗ್ರಾಂ	ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಬೆಳೆ: ರಾಗಿ

ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ರೋಗ ನಾಶಕಗಳು	1 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ	ಎಕರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ	ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ / ವಿವರ
ಬೆಂಕಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಇತರ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚಕ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಒಣಗುವುದು	ಮ್ಯಾಂಕೋಜಿಬ್ / ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಮ್ / ಹೆಕ್ಸಾಕ್ಲೋನಾಜೋಲ್ / ಜಿನೆಬ್	2 ಗ್ರಾಂ / 1 ಗ್ರಾಂ / 1 ಮಿ.ಲೀ. / 2.5 ಗ್ರಾಂ	100 ಗ್ರಾಂ / 50 ಗ್ರಾಂ / 200 ಮಿ.ಲೀ. / 500 ಗ್ರಾಂ	15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. 20-40 ದಿನಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಣ ಮಾಡಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಕಂದು ಚಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದು ಚಕ್ಕೆಗಳು	ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಮ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜಿಬ್ ಮಿಶ್ರಣ	2 ಗ್ರಾಂ	400 ಗ್ರಾಂ	300 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
ನಂಜು ರೋಗ	ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು	ಟ್ರೈಪ್ಲೋಕ್ಸಿಸ್ಟ್ರೋಬಿನ್ 30 ಇಸಿ	1.7 ಮಿ.ಲೀ.	340 ಮಿ.ಲೀ.	ರೋಗ ಕಂಡುಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಳಸಬೇಕು.

ಬೆಳೆ: ಸಕ್ಕರೆ ಕಬ್ಬು

ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ರೋಗನಾಶಕಗಳು	1 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣ	ಎಕರೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣ	ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ವಿವರ
ಹಳದಿ ನಂಜು ರೋಗ	ರೋಗ ಬಂದ ಗಿಡಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ	-	-	-	ರೋಗ ಬಂದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿ
ಕಾಡಿಗೆ ರೋಗ	ರೋಗ ಬಂದ ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಬದಲು 3 ರಿಂದ 4 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಕಡ್ಡಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ	-	-	-	ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಸುಟ್ಟು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು

ಸೂಚನೆ: ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕಬ್ಬು ಕಂದುವಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಜಾತಿಗಳನ್ನು (ಉದಾ: Co-62175) ಬಳಸುವುದು.

ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆ

ರೋಗದ ಹೆಸರು	ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ಔಷಧಿ (ಪ್ರತಿ ಲೀ./ಗ್ರಾಂ ನೀರಿಗೆ)	ಎಕರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಿಂಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನ / ಸೂಚನೆ
ಸೆರಗಲು ರೋಗ	ಹೂಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು/ಬೂದು ಮಚ್ಚೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.	3 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್	400 ಗ್ರಾಂ	ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ 2-5 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪುನಃ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಎಲೆ ಮಚ್ಚೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಕಂದು/ಕಪ್ಪು ಮಚ್ಚೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ತೀವ್ರವಾದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ.	1 ಮಿ.ಲಿ. ಹೆಕ್ಸಾಕೊನಾಜೋಲ್	200 ಮಿ.ಲಿ.	ರೋಗದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ 10-15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಸುಮಾರು 200 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಮುಡಿ ರೋಗ	ಮೊಗ್ಗು ಹಾಗೂ ಕಿರಿಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾನಿ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ.	1 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲಿ. ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್	200 ಗ್ರಾಂ / 200 ಮಿ.ಲಿ.	ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 200 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಬೇರು ರೋಗ	ಬೇರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳುಕು ಉಂಟಾಗಿ ಗಿಡ ಒಣಗುತ್ತದೆ.	2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 75 WP ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡಾಜಿಂ	600 ಗ್ರಾಂ / 300 ಗ್ರಾಂ	ಬೇರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಡ್ರೆಂಚಿಂಗ್ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.
ಚುಚ್ಚು ಕೀಟ ಹಾನಿ	ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾನಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.	ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಪ್ರಿಡ್ (ಪ್ರಮಾಣ ಸೂಚನೆಯಂತೆ)	10 ಗ್ರಾಂ (ಅಂದಾಜು)	ರೋಗ/ಕೀಟ ಕಾಣಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.